Dosar nr.2-25046766-05-2a-03102025

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central
Judecător: Natalia Pasat

Curtea de Apel Sud

D E C I Z I E
în numele Legii

04 iunie 2026 municipiul Cahul

Completul de judecată al Curţii de Apel Sud, sediul Cahul
în componenţa:
preşedintele şedinţei de judecată: Evgheni Bancov
judecătorii: Andrei Scripcenco, Inga Gorlenco
Grefiera: Elena Turcenco

Cu participarea: avocatului Dumitran Ignat, în interesele lui Teslari Pavel, și avocata Stoianov Ludmila, în interesele lui Teslari Olga,

a judecat în şedinţă publică, în ordine de apel, cererea de apel declarată de avocatul Dumitran Ignat, în interesele lui Teslari Pavel, și apelul incident declarat de avocata Stoianov Ludmila, în interesele lui Teslari Olga, împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 01 iulie 2025, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă Teslari Olga împotriva lui Teslari Pavel cu privire la majorarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată,-

C O N S T A T Ă :

În fapt:

La 07 aprilie 2025 reclamanta Teslari Olga, prin intermediul avocatului Stoianov Ludmila, a depus cerere de chemare în judecată împotriva pârâtului Teslari Pavel, prin care pretinde majorarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor cu începerea din data de 15 iunie 2021 și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 14 noiembrie 2019, Judecătoria Cahul, sediul Central, a pronunțat hotărârea privind încasarea de la Teslari Pavel în beneficiul Teslari Olga pentru întreținerea fiicei minore *****, născută la *****, a pensiei pentru întreținerea copilului minor în cuantum fix de 750 lei. A menționat că cuantumul stabilit este insuficient şi nu acoperă toate cheltuielile legate de creșterea și întreținerea fiicei. În această perioadă coșul minim de consum pentru întreținerea copilului a crescut esențial, fiind nevoită să suporte cheltuielile de una singură. Acest fapt a determinat-o să înainteze prezenta cerere şi să solicite majorarea acestui cuantum odată cu împlinirea vârstei de 7 ani a fiicei - perioadă în care fiica este școlarizată, iar cheltuielile pentru educaţia ei au crescut. La judecarea cauzei a solicitat instanţei să ia în consideraţie următoarele circumstanţe: La ***** fiica *****a împlinit vârsta de *****ani, respectiv cheltuielile de creștere și întreținere s-au majorat; Fiica frecventează activități extracuriculară plătite, ceea ce implică cheltuieli suplimentare; Potrivit datelor statistice inflația

în Republica Moldova a atins un nivel înalt pentru servicii de utilități şi mărfuri de primă necesitate; În timpul căsătoriei reclamanta împreună cu pârâtul au încheiat un contract de achiziție a spațiului locativ cu achitare în rate, iar după divorț casa de locuit a fost transmisă în proprietatea pârâtului fără a i se restitui reclamantei cotele achitate în timpul căsătoriei. Acest fapt denotă creșterea însemnată a situației materiale a pârâtului spre deosebire de situaţia materială existentă a sa; Încasarea pensiei de întreținere majorate pe o perioadă anterioară adresării în instanţă se solicită pe motiv că anterior s-au întreprins măsuri de încasare a pensiei de întreținere. Pârâtului i s-a comunicat că suma de 750 de lei nu acoperă nici pe departe cheltuielile de creştere şi educație a fiicei minore şi i s-a solicitat participarea la cheltuielile suplimentare, însă acesta a refuzat. De drept, reclamanta și-a întemeiat acțiunea pe art. 75 alin. (1) și (2), 76, 98 din Codul familiei, 166-167 din Codul de procedură civilă și a solicitat modificarea pensiei de întreținere a copilului minor stabilite anterior prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central, nr. 2-292/19 din 14 noiembrie 2019, în sensul majorării cuantumului fix de la 750 de lei la 3000 de lei lunar cu începere de la 15 iunie 2021 și pînă la atingerea majoratului de către copil, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Soluția instanței de fond:

Prin hotărîrea Judecătoriei Cahul sediul Central din 01 iulie 2025, a fost admisă parțial acțiunea depusă de către Olga Teslari împotriva lui Pavel Teslari cu privire la majorarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor cu începerea din data de 15 iunie 2021 și încasarea cheltuielilor de judecată. A modifica cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor ***** născută la data de *****, încasată de la Pavel Teslari în beneficiul Olgăi Teslari, prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 14 noiembrie 2019, prin majorarea acesteia de la 750 lei până la 2000 de lei lunar, începând cu data adresării în instanța de judecată – 07 aprilie 2025 și până la atingerea majoratului copilului minor. În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. A fost încasat de la Pavel Teslari, în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 1009,96 lei. A fost încasat de la Pavel Teslari în beneficiul Olgăi Teslari suma de 200 lei achitată de reclamantă cu titlu de taxă de timbru și suma de 4500 lei achitate cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, proporțional părții admise din acțiune. A fost încasată de la Olga Teslari în beneficiul lui Pavel Teslari cheltuielile de asistență juridică proporțional părții respinse din acțiune în sumă de 1500 lei.

Solicitarea și argumentele cererii de apel:

La 15 iulie 2025, avocatul Dumitran Ignat, în interesele pîrîtului Teslari Pavel, a depus cerere de apel preventiv, ulterior la 06 octombrie 2025 a fost înregistrat și apelul motivat, prin care pretinde: casarea parțială a hotărîrii Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 01 iulie 2025, reexaminarea cererii de chemare în judecată înaintată de Olga Teslari împotriva lui Pavel Teslari privind majorarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor ***** născută la *****, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care cuantumul pensiei de întreținere să fie majorat de la 750 lei pînă la 1550 lei, în rest a menține hotărîrea.

În argumentarea apelului partea apărării a invocat următoarele motive precum că, nu este de acord cu hotărârea dată în partea majorării cuantumului pensiei alimentare pînă la suma de 2000 lei. Conform informației statistice a Biroului Național de Statistică, minimul de existență pentru anul 2024, pentru un copil cu vârsta cuprinsă între 7-17 ani este de 3 096,3 lei pentru copii care trăiesc în satele din Republica Moldova, la caz este indicat locul de trai a reclamantei *****. Conform practicii judiciare, decizia Colegiului CCCA din 25 ianuarie, dosar nr. 2ra -1441/22,

decizia CCCA al CSJ din 15 februarie 2023 dosarul nr.2ra 1629/22 cât şi uniformizare practicii judiciare - raporturi ce vizează relaţiile familiare, modificarea cuantumului pensiei de întreținere, stabilită anterior de instanța judecătorească, poate avea loc doar în condițiile prevăzute expres la art.110 din Codul familiei, şi anume în cazul în care starea materială sau familiară a uneia dintre părți s-a schimbat, instanţa de judecătorească, luând în consideraţie şi alte circumstanțe importante ale părţilor, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, sa modifice cuantumul pensiei de întreținere sau să-l scutească pe debitorul întreținerii de plata acesteia. Reclamanta cu copilul de mult timp se află peste hotarele țării în Franța, reclamanta are loc de lucru şi situaţia materială la ea s-a îmbunătățit comparativ cu situația de la anul 2019, pe când la pârât a apărut un copil minor în familie din anul 2023, fapt care adus la înrăutățirea situației materiale a pârâtului. Din aceste motive consideră că pensia alimentară poate fi mărită până la suma de 1550 lei pe lună, ce nu contravine informației statistice a Biroului Național de Statistică, referitor minimul de existență pentru anul 2024, pentru un copil cu vârsta cuprinsă între 7-17 ani, care este de 3 096,3 lei pentru un copil care trăiește în satele din Republica Moldova. Totodată consideră că instanța de judecată incorect a calculat taxa de stat în mărime de 1009,96 lei, care urmează a fi încasată de la Teslari Pavel. Aşa dar instanța de judecată a mărit cuantumul pensiei de întreținere cu 1250 lei (2000-750 = 1250), 1250 x 12 luni = 15 000 lei. Conform Legii taxei de stat: 1.1. Pentru cererile de chemare în judecată privind litigiile cu caracter patrimonial, dacă valoare acțiuni este 5001-50000 se încasează 250 lei + 4% din valoarea acţiunii ce depășește 5001 lei (15000-5000=10000 lei x 4% =400 lei +250 = 650 lei, consideră că instanța de apel urmează să rectifice această greșeală.

Solicitarea şi argumentele referinței:

La 17 noiembrie 2025, avocatul Stoianov Ludmila, în interesele reclamantei Teslari Olga, a depus referință la cererea de apel, prin care nu recunoaște apelul declarat și îl consideră unul neîntemeiat susceptibil de a fi respins.

În argumentarea referinței partea apărării a indicat că, în special din conținutul apelului declarat nu rezultă motivele de fapt şi de drept pe care ar putea fi întemeiat apelul, nu au fost prezentate probe în susținerea celor invocate în instanța de fond şi cea de apel. Apelantul a primit răspuns explicit în ceea ce privește imposibilitatea stabilirii cuantumului pensiei alimentare reieșind din datele statistice privind minimul de existența a unui copil minor cu vârsta cuprinsă între 7-17 în localitatea rurală. Acesta nu a argumentat poziția sa şi nu a obiectat cele invocate de instanță în partea motivațională a hotărârii. La fel, afirmația apelantului potrivit cărora starea materiala a apelantei s-a îmbunătățit simțitor şi că intimata are loc de muncă stabil nu au nici un suport probator. Alegația apelantului precum că apariția unui copil în familia nou creată a apelantului ar fi dus la înrăutățirea stării materiale a lui este una eronată şi nefondată. Starea materială a apelantului nu confirmă prin certificatul de naștere a copilului, ci prin cumulul de probe ce confirmă realizarea de venituri şi deținerea bunurilor materiale. Apariția copilului născut din a doua căsătorie nu servește neapărat temei pentru motivarea imposibilității executării în deplină măsură a obligației de întreținere. Se argumentează prin starea de lucruri: copilul crește şi se educă în cadrul unei familii întregite; ambii părinți cu capacitatea deplină de muncă; condiții care ar împiedica realizarea veniturilor medii lunare nu au fost prezentate, starea materială precară nu a fost probată.

Solicitarea și argumentele apelului incident:

La 17 noiembrie 2025, avocatul Stoianov Ludmila, în interesele reclamantei Teslari Olga, a depus apel incident prin care pretinde: respingerea apelului principal şi admiterea apelului incident; Casarea parțială a Hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 01 iulie 2025, pronunțată pe cauza civilă la cererea Teslari Olga vs Teslari Pavel privind majorarea pensiei alimentare, în partea ce vizează cuantumul stabilit; Pronunțarea unei hotărâri noi în această parte privind majorarea cuantumului pensiei alimentare până la 3000 lei spre încasare de la Teslari Pavel în beneficiul Teslari Olga pentru întreținerea fiicei minore *****, născută la *****, începând cu 07.04.2025 şi până la atingerea majoratului copilului minor; Recuperarea în deplină măsură a cheltuielilor de judecare a cauzei, inclusiv şi a celor suportate în instanța de apel.

În argumentarea apelului incident sunt invocate următoarele motive precum că, hotărârea instanţei de fond din 01 iulie 2025 este una parțial nefondată susceptibilă modificării din mai multe considerente. Circumstanţele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin. În argumentarea cererii de majorare a cuantumului pensiei de întreținere apelanta a invocat faptul că fiica are probleme de sănătate, ceea ce implică investigații medicale permanente în vederea reducerii miopiei (concluzia medicului - miopie: ochiul drept -2.00 (-1.26 la 165), ochiul stâng -1,75(-1,25 la 175) s-a anexat). Apelanta a mai comuniat că fiica frecventează lecții extracuriculare cu plată, anexând în acest înscrisurile corespunzătoare. În textul hotărârii instanța de judecată a evitat să dea apreciere probelor prezentate, prin care se confirmă suportarea de către creditorul obligației de întreținere a cheltuielilor suplimentare de educație, instruire şi tratament a fiicei minore. Mai cu seamă, Teslari Pavel a fost de acord şi nu a contestat hotărârea judecătorească, prin care s-a determinat domiciliul fiicei cu mama Teslari Olga. Actualmente atât mama, cât şi fiica întreținută, fiind nevoită să părăsească casa de locuit deținută în comun cu Teslari Pavel, se află în străinătate domiciliată la sora sa. Costurile şi cheltuielile din țările europene nu pot fi raportate la minimul de existență a unui copil minor în Republica Moldova, indicat de intimat. Circumstanţele importante pentru soluționarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente. În motivarea hotărârii instanța de fond menționează faptul că debitorul ar fi creat o nouă familie, iar încasarea sumei în deplină măsură ar atinge interesele copilului născut din a doua căsătorie. Concluzia instanței este una nefondată. În cadrul şedinţei de judecată nu s-a examinat starea materiala/financiară a actualei familii Teslari, nu a fost constatată starea financiară precară. Or, în cadrul procesului nu au fost înaintate pretenții pecuniare din partea mamei celui de-al doilea copil, debitorul Teslari Pavel nu a prezentat probe, care ar confirma venitul sau real, bugetul real al noii familii, iar o hotărâre judecătorească nu se poate fundamenta pe presupuneri. Concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sunt în contradicție cu circumstanţele cauzei. Instanța de judecată menționează că cuantumul pensiei alimentare se determină reieșind din starea materială a părinților, de alte circumstanţe importante, reiterează interesul superior al copilului consacrat de Convenția cu privire la drepturile copilului şi faptul că fiecărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viață suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală şi socială. Cu toate acestea dispune majorarea cuantumului pensiei alimentare până la 2000 lei. Instanța de judecată nu a luat în considerație că în casa de locuit comună a rămas să locuiască Teslari Pavel, iar Teslari Olga locuiește la sora ei. În familia debitorului ambii soți sunt apți de muncă și pot cu ușurință să realizeze un salariu mediu pe economie, iar apelanta este fără un loc de muncă stabil, costurile și cheltuielile de creștere și întreținere a fiicei minore constituie o sumă mult mai mare în raport cu cea solicitată spre încasare. Instanța respinge cuantumul de 50% din minimul de existență a unui copil minor, menționând că pentru creșterea și educația normală a unui copil este insuficient minimul stabilit de BN Statistică cu toate acestea determină cuantumul de 2000 lei. În

viziunea avocatului, instanța de judecată urma să ia în considerație că debitorul nu se află în incapacitatea de muncă, acesta fiind debitorul obligației de întreținere urma să se angajeze la muncă la un regim deplin și să suporte toate cheltuielile de întreținere și cele suplimentare de tratament, educație și instruire a fiicei sale. În situația în care debitorul ar fi manifestat un spirit de responsabilitate ca părinte, ar fi realizat cel puțin un salariu mediu pe economie pensia alimentară ar fi fost calculată potrivit dispozițiilor art.75 alin.(1) din Codul familiei în mărime de ¼ pentru un copil. Potrivit Hotărârii Guvernului nr.845/2024, salariu mediu prognozat pe economie constituie 16100 lei, respectiv pensia alimentară ar fi depășit suma de 4 000 lei. Acest mecanism este aplicat și de executorii judecătorești în situația în care debitorul nu are un loc de muncă stabil. Consideră că determinarea cuantumului fix de 2000 lei al pensiei alimentare este o acțiune întreprinsă de instanța de fond în detrimentul drepturilor și intereselor copilului minor. Apelanta acționând în instanță a luat în considerație faptul că intimatul mai are un copil minor, solicitând majorarea pensiei într-un cuantum plătibil și care nu depășește ¼ din salariul mediu pe economie. Consideră că normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat. În argumentarea hotărârii, instanța de fond reiterează dispozițiile art.76 din Codul familiei, potrivit cărora instanța este în drept să determine cuantumul fix al pensiei alimentare, însă nu analizează toate condițiile ce au determinat instanța să adopte o astfel de soluție. Din materialele cauzei rezultă că debitorul nu a prezentat acte care ar confirma toate veniturile realizate. Nu a prezentat probe ce ar confirma bugetul familiei sale. Potrivit dispozițiilor art.75 din Codul familiei, pentru întreținerea unui copil instanța va dispune încasarea ¼ din salariu și/sau alte venituri. Cuantumul pensiei fixe se va determina de către instanța de judecată ţinîndu-se cont de starea materială și familială a părinților, fapt reglementat în art.76 din Codul familiei. Instanța de judecată nu a constatat starea materială a debitorului. La fel, nu au fost prezentate instanței dovezi care ar confirma imposibilitatea debitorului de a se angaja și de a desfășura o muncă ce ar permite obținerea unui salariu stabil. În astfel de împrejurări consideră că hotărârea instanței de fond contravine dispozițiilor art.art.75, 76 din Codul familiei. Consideră oportun să se ia drept bază de calcul la determinarea cuantumului fix al pensiei alimentare salariul mediu pe economie, care potrivit Hotărârii Guvernului nr.845/2024 din 18.12.2024 constituie suma de 16 100 lei. Astfel, cuantumul fix estimat al pensiei alimentare ar constitui suma de 4025 lei= 16100 x 25 %. Deci, consideră că determinarea cuantumului de 2000 lei sub nivelul cotei de 4 din salariul mediu pe economie dezavantajează partea in proces, lezează substanțial interesele copilului minor şi vine în contradicție cu dispozițiile art. art.75, 76 din Codul familiei, art.3 alin.(1) al Convenției privind drepturile copilului, New York, 20 noiembrie 1989. Pretenția apelantei urmează a fi admisă în întregime şi datorită faptului că tatăl copilului nu a contribuit nici o dată la cheltuielile suplimentare de instruire şi tratament a fiicei minore. Consideră că la adoptarea şi pronunțarea hotărârea contestate instanța a ignorat dispozițiile art.art.121, 130, 240 din Cod de procedură civilă. Înscrisurile prin care se confirmă suportarea de către creditorul obligației de întreținere a cheltuielilor suplimentare de tratament şi instruire au fost prezentate şi examinate în ședința de judecată, însă în textul hotărârii contestate nu este răspunsul instanței privind administrarea probelor respective, lipsește o argumentare privind admiterea sau respingerea probelor creditorului ce vizează cheltuielile respective. Concomitent cu soluționarea apelului principal şi al celui incident solicită recuperarea din contul intimatului în beneficiul apelantei a cheltuielilor de judecare a cauzei în deplină măsură, inclusiv şi a celor suportate în instanța de apel.

Termenul de declarare a apelului:

Conform art.362 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Din actele cauzei se constată că, hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central, a fost pronunțată public la data de 01 iulie 2025. Apelul nemotivat declarat de avocatul Dumitran Ignat, în interesele pârâtului Teslari Pavel, a fost înregistrat la data de 15 iulie 2025 (fiind greșit indicată data de 15 iunie 2025 în ștampila de înregistrare a instanței de fond), ulterior la data de 06 octombrie 2025 a fost înregistrat apelul suplimentar. Prin urmare, se constată că apelul este depus în termen.

În conformitate cu art.362[1] alin.(1) Cod de procedură civilă, *în cadrul procesului în care se judecă apelul depus de apelant, intimatul este în drept, după expirarea termenului de apel, să depună apel în scris, inclusiv în formă electronică prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Apelul incident se depune nu mai tîrziu de data depunerii referinţei la cererea de apel.*

Completul de judecată constată că, apelul incident a fost depus de avocatul Stoianov Ludmila, în interesele reclamantei Teslari Olga, concomitent cu referința, la data de 17 noiembrie 2025, respectiv a fost respectat termenul legal de declarare a acestuia.

Procedura de citare a părților a fost legal executată:

În ședința instanței de apel nu s-au prezentat apelantul Teslari Pavel, interesele căruia sunt apărate de avocatul Dumitran Ignat, și intimata Teslari Olga, interesele căreia sunt apărate de avocatul Stoianov Ludmila, fiind legal citați, fapt confirmat prin avize de recepție.

Conform art.379 alin.(2) Cod de procedură civilă, *neprezentarea în ședința de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanților acestora, precum și a unui alt participant la proces, citați legal despre locul, data și ora ședinței, nu împiedică judecarea apelului.*

Fiind în prezența datelor cu privire la citarea legală a apelantului Teslari Pavel și intimatei Teslari Olga, Completul de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa acestora.

Argumentelor părților în instanța de apel:

În ședința instanței de apel *avocatul Dumitran Ignat,* în interesele apelantului Teslari Pavel, a pledat pentru admiterea cererii de apel, pe rațiunile înserate în partea motivatorie a cererii de apel, cu casarea parțială a hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 01 iulie 2025, reexaminarea cererii de chemare în judecată înaintată de Olga Teslari împotriva lui Pavel Teslari privind majorarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor ***** născută la *****, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cuantumul pensiei de întreținere să fie majorat de la 750 lei până la 1550 lei, în rest a menține hotărârea. Cât privește apelul incident, acesta urmează a fi respins ca neîntemeiat.

În ședința instanței de apel *avocatul Stoianov Ludmila,* în interesele intimatei Teslari Olga, a pledat pentru respingerea cererii de apel declarate de pârât prin intermediul avocatului, cu admiterea apelului incident pe rațiunile înserate în partea motivatorie, cu casarea parțială a hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 01 iulie 2025, în partea ce vizează cuantumul stabilit, pronunțarea unei hotărâri noi în această parte privind majorarea cuantumului pensiei alimentare până la 3000 lei spre încasare de la Teslari Pavel în beneficiul lui Teslari Olga pentru întreținerea fiicei minore *****, născută la *****, începând cu 07.04.2025 şi până la atingerea majoratului copilului minor și recuperarea în deplină măsură a cheltuielilor de judecare a cauzei, inclusiv şi a celor suportate în instanța de apel.

Aprecierea instanței de apel:

Verificând materialele cauzei, analizând în complex argumentele şi criticile relatate în cererea de apel şi în ședința de judecată, respectând limitele judecării apelului inserate la art.373 Cod de procedură civilă, cu respectarea principiului disponibilității părților de a dovedi circumstanțele pe care le invocă drept temei a obiecțiilor sale (art.118 Cod de procedură civilă), Completul de judecată conchide asupra necesității respingerii apelului declarat de avocatul Dumitran Ignat, în interesele pârâtului Teslari Pavel, și a apelului incident declarat de avocatul Stoianov Ludmila, în interesele reclamantei Teslari Olga, cu menținerea hotărârii instanței de fond din următoarele considerente.

În conformitate cu art.385 lit.a) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept: să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanțe*.

Potrivit art.373 alin.(1), (2) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanții la proces*.

Completul de judecată, potrivit regulilor unui proces echitabil, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare *(Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei* nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

În conformitate cu art.130 alin.(1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege*.

Examinând materialele cauzei, Completul de judecată constată că, Olga Teslari și Pavel Teslari sunt părinții copilului minor ***** născută la *****, fapt confirmat prin certificat de naștere nr.***** (f.d.16).

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 14 noiembrie 2019, a fost dispusă spre încasare de la Pavel Teslari în beneficiul Olgăi Teslari, pensie pentru întreținerea copilului minor Alexandra Teslari în sumă bănească fixă în mărime de 750 lei lunar, începând cu data de 27 martie 2019 și până la majoratul copilului (f.d.5).

Conform informației statistice a Biroului Național de Statistică, minimul de existență pentru anul 2025, pentru un copil cu vârsta cuprinsă între 7-17 ani, sate, este de 3 179,9 lei.

Totodată materialele cauzei atestă că, pârâtul Pavel Teslari s-a recăsătorit și mai are la întreținere un copil minor, Teslari Pavel, născut la 27 februarie 2023, potrivit certificatul de naștere seria ***** (f.d.26).

Astfel, la data de 07 aprilie 2025, Teslari Olga, prin intermediul avocatului, a înregistrat acțiunea civilă, prin care pretinde modificarea pensiei de întreținere a copilului minor stabilite anterior prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central, nr.2-292/19 din 14 noiembrie 2019, în sensul majorării cuantumului fix de la 750 de lei la 3000 de lei lunar cu începere de la 15 iunie 2021 și până la atingerea majoratului de către copil, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu prevederile art.58 din Codul familiei, *părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă*

locuiesc împreună cu părinţii sau separat. Drepturile şi obligaţiile părinţilor, cu excepţiile prevăzute de prezentul cod, încetează din momentul atingerii majoratului sau obţinerii capacităţii depline de exerciţiu de către copil.

Art.75 alin.(1) din Codul familiei, *stabileşte că, pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii.*

Conform art.76 alin.(1) din Codul familiei, *în cazurile când părintele care datorează întreținere copilului său, are un salariu și/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu și/sau alte venituri, precum și în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă și sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri conform art. 75 din Codul familiei, iar conform prevederilor alin. (2) al aceluiași articol, cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanța judecătorească, ținîndu-se cont de starea materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante și păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului*.

Conform art.3 alin.(1) al Convenției Internaționale cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989 de la New York, *în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate*.

Conform art.98 alin.(2) din Codul familiei, *pensia de întreţinere se încasează de la data adresării în instanţa judecătorească.*

Completul de judecată, subliniază că conform principiilor fundamentale ale dreptului familiei, interesul superior al copilului prevalează în toate deciziile privind întreținerea acestuia. Copilul este într-o perioadă de dezvoltare fizică, intelectuală și emoțională, iar întreținerea financiară asigură satisfacerea nevoilor esențiale: alimentație, educație, sănătate, îmbrăcăminte, locuință și alte necesități specifice vârstei.

În același timp, normele legale menționate supra indică expres obligația părinților de a contribui la întreținerea copilului până la atingerea majoratului. Achitarea pensiei pentru copil până la atingerea majoratului este o obligație fundamentală a părinților, bazată pe necesitatea asigurării dezvoltării sănătoase și echilibrate a copilului. Este atât o datorie legală, cât și morală, care contribuie la pregătirea copilului pentru viața adultă, protejându-l de vulnerabilități și lipsuri materiale.

Completul de judecată reține că dreptul de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreţinere pot beneficia, în egală măsură, ambii părinţi, în dependență de starea materială şi familială a acestora, fiind suficientă în acest sens, întrunirea cel puţin a uneia din aceste ipoteze, însă schimbarea situațiilor specificate nu trebuie să fie formală, ci esențială, sarcina aprecierii respective aparținând în exclusivitate instanţei.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 01 iulie 2025, a fost admisă parțial acțiunea depusă de către Olga Teslari cu modificarea cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor ***** născută la data de *****, și încasarea de la Pavel Teslari în beneficiul Olgăi Teslari, prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 14 noiembrie 2019, prin majorarea

acesteia de la 750 lei până la 2000 de lei lunar, începând cu data adresării în instanța de judecată – 07 aprilie 2025 și până la atingerea majoratului copilului minor.

Așadar, verificând legalitatea hotărârii atacate prin prisma argumentelor invocate în apel, Completul de judecată constată că soluția fondului este justă, fiind bazată pe interpretarea și aplicarea corectă a dispozițiilor legale, precum și pe cercetarea obiectivă a materialelor dosarului, situație ce impune menținerea actului judecătoresc contestat.

Astfel, luând în considerație că pensia de întreținere se determină ținând cont de mijloacele materiale ale ambilor părinți, dar și de necesitățile copiilor, acestea din urmă crescând odată cu vârsta, dezvoltarea și integrarea socială, consideră întemeiată majorarea pensiei de întreținere la suma de 2000 lei/lunar, în scopul asigurării unui standard adecvat de viață pentru copii.

În plus, majorarea contribuției la suma de 2000 lei/lunar este proporțională cu interesele superioare ale copiilor și cu principiul egalității părinților în fața obligațiilor parentale, or, părintele în grija căruia au fost lăsați copiii minori, pe lângă investiția financiară, mai investește timp, energie, îi acordă grijă şi suport zilnic copiilor.

Dat fiind că părintele are îndatorirea să contribuie la întreținerea copiilor săi, pârâtul Teslari Pavel are obligația să desfășoare activitatea de muncă întru a asigura copiilor un nivel de trai adecvat și suficient pentru dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală și socială.

În asemenea circumstanțe se resping ca fiind neîntemeiate afirmațiile expuse în cererea de apel precum că, conform informației statistice a Biroului Național de Statistică, minimul de existență pentru anul 2024, pentru un copil cu vârsta cuprinsă între 7-17 ani este de 3 096,3 lei pentru copii care trăiesc în satele din Republica Moldova, la caz este indicat locul de trai a reclamantei *****, din aceste motive consideră că pensia alimentară poate fi mărită până la suma de 1550 lei pe lună, ce nu contravine informației statistice a Biroului Național de Statistică.

Or, cuantumul stabilit de Biroul Național de Statistică este unul orientativ și nu obligatoriu, această sumă reflectă minimul de existență, cheltuielile reale de întreținere a unui copil fiind mult mai mari, iar părinții sunt obligați să creeze copilului condiții adecvate pentru creșterea și dezvoltarea acestuia, atât fizică cât și psihologică, astfel încât întreținerea nu urmează a fi acordată doar la nivelul minimului de existență.

Partea apărării în cererea de apel a mai indicat că, conform practicii judiciare, decizia Colegiului CCCA din 25 ianuarie, dosar nr.2ra-1441/22, decizia CCCA al CSJ din 15 februarie 2023 dosarul nr.2ra-1629/22, cât şi uniformizare practicii judiciare - raporturi ce vizează relaţiile familiare, modificarea cuantumului pensiei de întreținere, stabilită anterior de instanța judecătorească, poate avea loc doar în condițiile prevăzute expres la art.110 din Codul familiei, şi anume în cazul în care starea materială sau familiară a uneia dintre părți sa schimbat, instanţa judecătorească, luând în consideraţie şi alte circumstanțe importante ale părţilor, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, sa modifice cuantumul pensiei de întreținere sau să-l scutească pe debitorul întreținerii de plata acesteia.

Potrivit dispozițiilor art.110 din Codul familiei, *în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părți s-a schimbat, instanța judecătorească, luând în considerare și alte circumstanțe importante ale părților, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreținere sau să-l scutească pe debitorul întreținerii de plata acesteia*.

Sub aspectul minimului de existență se are în vedere volumul minimal de produse şi servicii, necesare pentru satisfacerea cerinţelor primordiale, asigurarea menținerii sănătăţii şi susținerea vitalității omului. Mărimea minimului de existenţă se calculează prin însumarea mărimii valorice a coșului alimentar, a cheltuielilor pentru procurarea mărfurilor industriale şi pentru achitarea serviciilor prestate, precum şi a mărimilor primelor şi contribuţiilor obligatorii.

Menționabile în acest sens sunt prevederile art.3 alin.(1) al Convenției Internaționale cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989 de la New York, potrivit cărora în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

Iar potrivit art.5 din Convenției stipulează că statele părți vor respecta responsabilitatea, dreptul şi obligația pe care le au părinții sau, după caz, membrii familiei lărgite sau a comunității, conform cutumei locale, tutorii sau alte persoane prin lege responsabile pentru copil, de a-i da acestuia, într-un mod care să corespundă dezvoltării capacităților acestuia, orientarea şi sfaturile corespunzătoare exercitării drepturilor pe care i recunoaște prezenta Convenție.

Totodată potrivit art.18 alin.(1) al Convenției internaționale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului. Situaţie de acest fel este reglementată şi în art.27 alin.(2) din Convenţie, care prevede că părinţilor şi oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului. Obligaţia părinţilor de a-şi întreţine material copii minori este o obligaţie fundamentală, consfinţită în art.48 alin.(2) din Constituţia Republicii Moldova care expres stabileşte, că părinţii au îndatorirea de a asigura creşterea, educaţia şi instruirea copiilor.

Or, creșterea, educaţia şi instruirea copiilor este posibilă numai în condiţiile exercitării corespunzătoare a obligaţiilor părinteşti de întreţinere materială a acestora. Notoriu este faptul că oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viață suficient pentru dezvoltarea fizică, mintală, spirituală, morală şi socială, iar părinților care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura condițiile de viață necesare dezvoltării copilului. Respectiv ținând cont de interesul superior al copilului, precum şi faptul că nu poate fi schimbată situația în detrimentul copilului minor, care are nevoie de îngrijire zilnică, educație şi instruire corespunzătoare, Completul de judecată reține că cuantumul pensiei de întreținere pentru copilul minor sub formă de sumă bănească fixă, urmează a fi determinat în funcție de minimul de existență, starea materială şi familială a părţilor şi păstrându-se, pe cât este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Totodată, necesită a fi respinse și argumentele expuse în apelul incident precum că, Teslari Olga a invocat faptul că fiica are probleme de sănătate, ceea ce implică investigații medicale permanente în vederea reducerii miopiei, copilul frecventează lecții extracuriculare cu plată, iar costurile şi cheltuielile din țările europene nu pot fi raportate la minimul de existență a unui copil minor în Republica Moldova, indicat de Teslari Pavel.

Conform art.79 din Codul familiei, participarea părinţilor la cheltuielile suplimentare în favoarea copiilor, *„(1) În caz de litigii şi de circumstanţe excepţionale (boală gravă, mutilare a copilului minor sau a celui major inapt de muncă, necesitatea achitării cheltuielilor privind îngrijirea acestora etc.), în lipsa contractului între părţi, instanţa judecătorească poate obliga pe fiecare dintre părinți să participe la cheltuielile suplimentare generate de aceste circumstanţe. (2) Modalitatea participării părinților la cheltuielile suplimentare, precum şi cuantumul acestor cheltuieli sînt stabilite de instanța judecătorească, ţinându-se cont de starea*

materială şi familială a părinților şi copiilor şi de alte circumstanțe importante. Cuantumul cheltuielilor suplimentare se stabilește într-o sumă bănească fixă, ce va fi achitată lunar. (3) Instanța judecătorească poate obliga părinții să participe la cheltuielile suplimentare deja făcute, precum şi la viitoarele cheltuieli suplimentare".

Din prevederile enunțate rezultă că, cheltuielile suplimentare se încasează, de obicei, pentru situații excepționale: boală gravă, mutilare sau îngrijire specială. Acesta prevede că părinții pot fi obligați la cheltuieli suplimentare doar în cazuri excepționale (boală gravă, mutilare, necesitatea îngrijirii permanente). Sportul de performanță sau activitățile extrașcolare sunt considerate opționale și nu „împrejurări excepționale". Cheltuielile suplimentare sunt, de regulă, cheltuieli care nu au putut fi prevăzute la momentul stabilirii pensiei inițiale. Sportul este o activitate previzibilă și opțională. Pentru a încasa cheltuieli suplimentare, reclamanta trebuia să demonstreze nu doar că a cheltuit banii, ci că aceștia au fost vitali pentru copil.

Instanța de fond corect a constatat că, la examinarea pretenției privind modificarea cuantumului pensiei de întreţinere a copilului minor ***** urmează a fi stabilită un cuantum de 2000 lei, cu luarea în considerație că Pavel Teslari are formată o nouă familie și la întreținere încă un copil minor, astfel că la stabilirea cuantumului pensiei de întreţinere a copilului minor Alexandra Teslari s-a ţinut cont de situația materială a ambelor părți și pentru a nu admite atingerea intereselor celuilalt copil.

Necesită a fi respinse și afirmațiile expuse în apelul incident precum că, potrivit Hotărârii Guvernului nr.845/2024, salariu mediu prognozat pe economie constituie 16100 lei, respectiv pensia alimentară ar fi depășit suma de 4 000 lei, deci, determinarea cuantumului de 2000 lei sub nivelul cotei de 4 din salariul mediu pe economie dezavantajează partea in proces, lezează substanțial interesele copilului minor şi vine în contradicție cu dispozițiile art. art.75, 76 din Codul familiei, art.3 alin.(1) al Convenției privind drepturile copilului, New York, 20 noiembrie 1989, în situația în care pârâtul Teslari Pavel, mai are un copil minor la întreținere, iar modificarea (micșorarea sau majorarea) cuantumului pensiei de întreținere nu trebuie să favorizeze interesele unui copil în detrimentul altuia, mărimea acesteia trebuie să fie una rezonabilă şi echitabilă, determinată în exclusivitate de instanța de judecată, a cărei discreție decizională nu trebuie să depășească cadrul legal pertinent.

În cererea de apel, avocatul Dumitran Ignat a menționat și faptul că, instanța de judecată incorect a calculat taxa de stat în mărime de 1009,96 lei care urmează a fi încasată de la Teslari Pavel, prin mărimea cuantumului pensiei de întreținere cu 1250 lei, consideră că instanța de apel urmează să rectifice această greșeală.

Completul de judecată constată justă poziția instanței de fond precum că, Legea taxei de stat nr.213 din 31 iulie 2023 stabilește cuantumurile taxei de stat pentru cererile de chemare în judecată privind litigiile cu caracter patrimonial, dacă valoarea acțiunii este mai mică sau egală cu 5000 lei, taxa de stat constituie 5% din valoarea acțiunii, dar nu mai puțin de 150 lei pentru persoane juridice (pct. 1.1.1 din Anexa nr. 1), respectiv ținând cont de faptul că, Teslari Olga a fost scutită prin efectul legii de la plata taxei de stat la înaintarea acțiunii cu privire la încasarea pensiei de întreținere, a fost dispusă încasarea din contul lui Pavel Teslari în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1009,96 de lei (2000 lei x 12 luni = 24 000 – 5001, 4% + 250).

Conform art.82 alin.(1) Cod de procedură civilă, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei*.

Conform art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează*

cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile.

Potrivit art.90 lit.d) Cod de procedură civilă, *din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de transport şi de cazare suportate de părţi şi de alţi participanţi la proces în legătură cu prezentarea lor în instanţă şi lit.1) alte cheltuieli necesare, suportate de instanţă şi de participanţii la proces*.

Astfel, instanța de fond just a dispus încasarea din contul lui Pavel Teslari în beneficiul statului a taxei de stat în mărime de 1009,06 lei, și în beneficiul lui Teslari Olga a taxei de timbru achitată la depunerea acțiunii în sumă de 200 lei și cheltuieli de asistență juridică proporțional părții admise din acțiune în sumă de 4500 lei, cât și încasarea de la Olga Teslari în beneficiul lui Pavel Teslari a cheltuielilor de asistență juridică proporțional părții respinse din acțiunea în sumă de 1500 lei.

Pe cale de consecință, se respinge solicitarea avocatului privind recuperarea din contul intimatului Teslari Pavel în beneficiul apelantei Teslari Olga a cheltuielilor de judecare a cauzei în deplină măsură, inclusiv şi a celor suportate în instanța de apel, deoarece cheltuielile de judecată se compensează doar în măsura în care au fost admise pretențiile acțiunii, respectiv cheltuieli în instanța de apel nicicum nu pot fi încasate din contul lui Pîslari Pavel.

Conform art.386 alin.(2) Cod de procedură civilă, *o hotărâre legală în fond nu poate fi casată numai pe motive formale*, iar, luând în considerație cele menționate, se constată că prima instanță corect a stabilit circumstanțele care au importanță pentru justa soluționare a litigiului, just a determinat raportul juridic litigios, concluziile primei instanțe fiind întemeiate și legale, în concordanță cu prevederile art.239 Cod de procedură civilă, iar argumentele expuse în apelurile nu sunt întemeiate, din care considerente, se manifestă necesitatea respingerii apelurilor, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Călăuzindu-se de prevederile art.385 lit.a), art.389-390 Cod de procedură civilă, Completul de judecată,-

D E C I D E :

Se respinge cererea de apel declarată de avocatul Dumitran Ignat, în interesele lui Teslari Pavel, și apelul incident declarat de avocata Stoianov Ludmila, în interesele lui Teslari Olga.

Se menține hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 01 iulie 2025, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă Teslari Olga împotriva lui Teslari Pavel cu privire la majorarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă și executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Preşedintele şedinţei, judecătorul: **Evgheni Bancov**

Judecătorii: **Andrei Scripcenco**

Inga Gorlenco